ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1996

Vyhlásené: 12.07.1996 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

206

ZÁKON
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 20. júna 1996,

ktorým sa mení a dopĺňa Zákonník práce a menia sa a dopĺňajú zákony v oblasti zamestnanosti

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákonník práce č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 88/1968 Zb., zákona č. 153/1969 Zb., zákona č. 100/1970 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 72/1982 Zb., zákona č. 111/1984 Zb., zákona č. 22/1985 Zb., zákona č. 52/1987 Zb., zákona č. 98/1987 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 3/1991 Zb., zákona č. 297/1991 Zb., zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 275/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Vo všetkých ustanoveniach tohto zákona sa slovo „pracovník“ nahrádza slovom „zamestnanec“, slovo „pracovníčka“ slovom „zamestnankyňa“ a slovo „občan“ slovom „fyzická osoba“; kde je slovo „organizácia“ použité v zmysle právnickej osoby, ktorá zamestnáva občanov v pracovnoprávnych alebo v obdobných pracovných vzťahoch, sa toto slovo nahrádza slovom „zamestnávateľ“.
2. Vo všetkých ustanoveniach tohto zákona s výnimkou § 8 ods. 2, § 27 ods. 3, § 126 ods. 1 a § 165 sa slová „spoločenská organizácia“ nahrádzajú slovami „odborová organizácia“; v § 8 ods. 2, § 27 ods. 3, § 126 ods. 1 a § 165 tohto zákona sa slová „spoločenská organizácia“ nahrádzajú slovami „združenie občanov podľa osobitného zákona“.
3. V § 84 ods. 1 a 3, § 85 ods. 1 a 2, § 85b, § 87 ods. 1, 2 a 3, § 89 ods. 3, § 92 ods. 1, § 93 a § 98 sa slová „vedúci organizácie“ nahrádzajú slovom „zamestnávateľ“.
4. Vo všetkých ustanoveniach tohto zákona sa slová „ministerstvá zdravotníctva republík“ nahrádzajú slovami „Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky“, slová „ministerstvá financií republík“ sa nahrádzajú slovami „Ministerstvo financií Slovenskej republiky“ a slová „príslušná vláda“ sa nahrádzajú slovami „vláda Slovenskej republiky“.
5. V § 1 ods. 1 znie:

   „(1) Medzi zamestnancami a zamestnávateľmi vznikajú pracovnoprávne vzťahy.“.
6. § 3 vrátane poznámky pod čiarou k odkazu [1]) znie:

„§ 3

Pracovné vzťahy medzi družstvom a jeho členmi sa spravujú Zákonníkom práce, ak osobitný zákon neustanovuje inak.[1])

1) § 226 ods. 2 Obchodného zákonníka.“.

7. V § 8 ods. 1 znie:

„(1) Zamestnávateľmi sa na účely tohto zákonníka rozumejú právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré zamestnávajú fyzické osoby v pracovnoprávnych vzťahoch, a ak to ustanovuje zákon, aj v obdobných pracovných vzťahoch.“.

8. Za § 8 sa vkladá nový § 8a, ktorý znie:

„§ 8a

Spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti v pracovnoprávnych vzťahoch ako zamestnávateľ vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti v pracovnoprávnych vzťahoch ako zamestnávateľ vzniká dovŕšením 18 rokov veku; dovtedy za neho koná zákonný zástupca.“.

9. V § 9 ods. 1 prvá veta znie:

„V pracovnoprávnych vzťahoch robí právne úkony za zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, štatutárny orgán, a zamestnávateľ, ktorý je fyzickou osobou, koná osobne; namiesto nich môžu robiť právne úkony aj osoby nimi poverené.“.

10. V § 9 sa vypúšťa odsek 4.

11. V § 11 ods. 1 sa vypúšťajú slová „(pracovnoprávna spôsobilosť)“.

12. V § 11 sa vypúšťa odsek 2.

Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 2 a 3.

13. V § 14 ods. 1 prvá veta znie:

„Zastúpenie vzniká na základe dohody o plnomocenstve, rozhodnutím súdu alebo zo zákona.“.

14. V § 15 ods. 1 znie:

„(1) Zamestnanec i zamestnávateľ sa môžu dať zastúpiť inou fyzickou osobou alebo inou právnickou osobou.“.

15. V § 20 ods. 2 znie:

„(2) V kolektívnych zmluvách možno upravovať mzdové a ostatné pracovnoprávne nároky v rámci danom pracovnoprávnymi predpismi. Ak tento zákon ustanovuje, v ktorých prípadoch možno v kolektívnych zmluvách zvyšovať alebo rozširovať pracovnoprávne nároky zamestnancov, vzťahuje sa to na zamestnávateľov, ktorí prevádzkujú podnikateľskú činnosť, ak sa výslovne neustanovuje inak. Zamestnávateľmi, ktorí prevádzkujú podnikateľskú činnosť, sa na účely tohto zákona rozumejú všetci zamestnávatelia, ktorí nie sú rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou, ktorej výdavky na mzdy a ostatné pracovnoprávne nároky sú zabezpečované jej finančným vzťahom na rozpočet zriaďovateľa.“.

16. V § 23 ods. 1 druhá veta znie:

„Ústredné orgány môžu vydávať pracovnoprávne predpisy pre jednotlivé odvetvia len po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tiež po dohode s príslušným orgánom štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou technických zariadení.“.

17. V § 23 ods. 1 sa vypúšťa tretia veta.

18. V § 23 sa vypúšťajú odseky 3 a 4.

19. § 24 sa vypúšťa.

20. V § 25 sa vypúšťa odsek 3.

21. V § 27 ods. 4 a 5 znejú:

„(4) Vymenovaním sa pracovný pomer zakladá u vedúcich zamestnancov vymenovaných do funkcie podľa osobitných predpisov. Ak je zamestnávateľ právnickou osobou, pracovný pomer sa môže založiť vymenovaním u vedúcich zamestnancov, ktorých do funkcie vymenúva štatutárny orgán.

(5) Vedúcimi funkciami sú funkcie vedúcich zamestnancov v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu. Vymenovanie a odvolanie môže vykonať výlučne štatutárny orgán. Vymenovaním a odvolaním nemožno poveriť inú osobu.“.

22. V § 35 ods. 2 sa na konci pripája táto veta:

„Zamestnanec musí byť riadne oboznámený aj s kolektívnou zmluvou a vnútornými predpismi.“.

23. § 54 znie:

„§ 54

(1) Zamestnanec môže pracovný pomer okamžite zrušiť, ak

a) podľa lekárskeho posudku nemôže ďalej vykonávať prácu bez vážneho ohrozenia svojho zdravia a zamestnávateľ ho nepreviedol v dobe 15 dní odo dňa predloženia tohto posudku na inú pre neho vhodnú prácu,

b) zamestnávateľ mu nevyplatil mzdu alebo náhradu mzdy do 15 dní po uplynutí jej splatnosti.

(2) Zamestnanec môže okamžite zrušiť pracovný pomer iba v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď sa o dôvode na okamžité zrušenie pracovného pomeru dozvedel.

(3) Zamestnanec, ktorý okamžite zrušil pracovný pomer, má nárok na náhradu mzdy vo výške priemerného zárobku za výpovednú dobu dvoch mesiacov.“.

24. Za § 58 sa vkladá nový § 58a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 58a
Hromadné prepúšťanie

(1) O hromadné prepúšťanie ide, ak zamestnávateľ rozviaže pracovný pomer výpoveďou z dôvodov uvedených v § 46 ods. 1 písm. a) až c) alebo dohodou z tých istých dôvodov v dobe 30 dní

a) najmenej s 10 zamestnancami pri celkovom počte zamestnancov od 20 do 100,

b) najmenej s 10 % zamestnancov pri celkovom počte zamestnancov od 100 do 300,

c) najmenej s 30 zamestnancami pri celkovom počte zamestnancov nad 300.

(2) Zamestnávateľ je povinný najneskôr tri mesiace pred začatím hromadného prepúšťania prerokovať s príslušným odborovým orgánom, alebo ak u zamestnávateľa nepôsobí odborová organizácia, priamo so zamestnancami, na ktorých sa hromadné prepúšťanie vzťahuje, opatrenia umožňujúce predísť alebo obmedziť hromadné prepúšťanie zamestnancov, predovšetkým možnosť ich umiestnenia vo vhodnom zamestnaní na iných svojich pracoviskách, a to aj po predchádzajúcej príprave, a opatrenia na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov hromadného prepúšťania zamestnancov.

Za tým účelom zamestnávateľ je povinný príslušný odborový orgán alebo priamo zamestnancov písomne informovať najmä o

a) dôvodoch hromadného prepúšťania,

b) počte a štruktúre zamestnancov, s ktorými má byť rozviazaný pracovný pomer,

c) celkovom počte a štruktúre zamestnancov, ktorých zamestnáva,

d) dobe, po ktorú sa hromadné prepúšťanie bude uskutočňovať,

e) kritériách pre výber zamestnancov, s ktorými má byť rozviazaný pracovný pomer.

(3) Pri hromadnom prepúšťaní zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď z dôvodov uvedených v § 46 ods. 1 písm. a) až c) alebo návrh na rozviazanie pracovného pomeru dohodou z tých istých dôvodov najskôr po uplynutí jedného mesiaca odo dňa doručenia písomnej informácie o hromadnom prepúšťaní príslušnému územnému orgánu práce podľa osobitného predpisu.“.

25. V § 65 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Zamestnanca, ktorý bol do funkcie zvolený alebo vymenovaný, možno z tejto funkcie odvolať. Zamestnanec sa môže tejto funkcie aj vzdať. Odvolanie alebo vzdanie sa funkcie musí byť písomné a doručené druhému účastníkovi, inak je neplatné. Výkon funkcie sa končí dňom nasledujúcim po doručení odvolania alebo vzdania sa funkcie, ak nebol v odvolaní alebo vzdaní sa funkcie uvedený neskorší deň.“.
Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

26. V § 73 ods. 2 písm. b) v časti vety za bodkočiarkou a v § 75 ods. 3 sa slová „vedúci organizácie“ nahrádzajú slovami „štatutárny orgán“.

27. V § 92 ods. 3 úvodná veta znie:

„Vláda Slovenskej republiky môže ustanoviť nariadením,“.

28. § 94 sa vypúšťa.

29. V § 95 ods. 2 znie:

„(2) Ústredné orgány po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky môžu ustanoviť pracovnoprávnym predpisom, v ktorých prípadoch, za akých podmienok a v akom rozsahu sa pracovná pohotovosť započítava do pracovného času. Pre zamestnávateľov a zamestnancov viacerých odvetví môže takúto úpravu ustanoviť pracovnoprávnym predpisom Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.“.

30. V § 97 ods. 4 vrátane poznámky pod čiarou k odkazu [16a]) znie:

„(4) Správa služieb zamestnanosti[16a]) môže po prerokovaní s príslušnými ústrednými odborovými orgánmi a príslušnou organizáciou zamestnávateľov pre zamestnávateľa určiť, v ktorých činnostiach a v akom rozsahu sa na prechodnú dobu z vážnych dôvodov povoľuje výkon dohodnutej práce nadčas nad hranice ustanovené v predchádzajúcich odsekoch. Na pracoviskách s vyhlásenými rizikovými prácami môže Správa služieb zamestnanosti povoliť výkon dohodnutej práce nadčas len po predchádzajúcom súhlase príslušného orgánu na ochranu zdravia. V kolektívnej zmluve možno dojednať podrobnejšie podmienky výkonu tejto práce.

16a) § 11a písm. i) zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov.“.

31. V § 102 ods. 1 znie:

„(1) Základná výmera dovolenky je štyri týždne.“.

32. V § 102 ods. 2 sa slovo „štyroch“ nahrádza slovom „piatich“.

33. V § 102 ods. 3 znie:

„(3) V kolektívnej zmluve možno zamestnancom zamestnávateľov, ktorí prevádzkujú podnikateľskú činnosť, predĺžiť nárok na dovolenku o jeden týždeň nad výmeru uvedenú v predchádzajúcich odsekoch. Zamestnávateľ, u ktorého nepôsobí odborová organizácia, môže tak ustanoviť vo vnútornom predpise.“.

34. V § 116 ods. 4 sa v tretej vete slová „vedúceho organizácie“ nahrádzajú slovami „vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom“.

35. § 123 znie:

„§ 123

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ustanoví vyhláškou odmeny za pracovnú pohotovosť sudcov a justičných čakateľov a spôsob nariaďovania pracovnej pohotovosti.“.

36. V § 133 ods. 2 sa v prvej vete za slovo „prípadne“ vkladajú slová „podľa osobitného predpisu[8a])“.

37. Poznámka pod čiarou k odkazu [8a]) znie:

„8a) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí.“.

38. V § 133 ods. 2 sa na konci pripája táto veta:

„Zamestnávateľ je ďalej povinný vypracúvať hodnotenie nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovných procesov a na jeho základe vypracovať zoznam na poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.“.

39. V § 133 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 až 12, ktoré vrátane poznámok pod čiarou k odkazom [8b]), [8c]) a [8d]) znejú:

„(3) Zamestnávateľ je v záujme predchádzania vzniku chorôb z povolania povinný zabezpečovať rekondičné pobyty vybranému okruhu zamestnancov. Na účely poskytovania rekondičných pobytov sú vybranými povolaniami tie, ktoré spĺňajú kritériá sťažených pracovných podmienok a súčasne spĺňajú podmienky účelnosti rekondičného pobytu z hľadiska prevencie profesného poškodenia zdravia. Náklady na rekondičné pobyty uhrádza zamestnávateľ.

(4) Príslušný orgán na ochranu zdravia[8b]) v spolupráci s príslušným lekárom zabezpečujúcim preventívnu zdravotnú starostlivosť[8c]) o zamestnancov po dohode so zástupcami zamestnávateľov a zamestnancov určia vybrané povolania podľa odseku 3.

(5) Na rekondičných pobytoch sú povinní zúčastniť sa zamestnanci, ktorí vykonávajú vybrané povolania nepretržite po dobu najmenej piatich rokov, alebo ak tieto povolania vykonávajú za mimoriadne sťažených pracovných podmienok a v kontrolovaných pásmach, po dobu najmenej štyroch rokov.

(6) Na ďalšom rekondičnom pobyte raz za tri roky je zamestnanec povinný zúčastniť sa, ak odpracoval v tomto období vo vybraných povolaniach alebo v kontrolovaných pásmach (v riziku ionizujúceho žiarenia) minimálne 600 pracovných zmien, a zamestnanec, ktorý pracuje s chemickými karcinogénmi, ak odpracoval minimálne 400 pracovných zmien.

(7) Na ďalšom rekondičnom pobyte raz za dva roky je povinný zúčastniť sa zamestnanec, ktorý pracuje pod zemou pri ťažbe nerastov alebo pri razení tunelov a štôlní, ak odpracoval v tomto období vo vybraných povolaniach 275 pracovných zmien.

(8) Za odpracovanú zmenu sa považuje pracovná zmena, v ktorej zamestnanec odpracoval aspoň prevažnú časť pracovnej zmeny vo vybranom povolaní.

(9) U zamestnanca s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom je podmienka odpracovaného počtu pracovných zmien splnená, ak ich počet po prepočítaní zodpovedá určenému počtu zmien zamestnanca s rovnomerne rozvrhnutým pracovným časom.

(10) Dĺžka rekondičného pobytu je najmenej dva týždne. Rekondičný pobyt by mal nadväzovať na čerpanie dovolenky na zotavenie a bez vážnych dôvodov sa nemôže prerušiť. Deň nástupu a miesto rekondičného pobytu určuje zamestnávateľ na základe odporúčania príslušného lekára zabezpečujúceho preventívnu zdravotnú starostlivosť.

(11) Zamestnancovi musí byť na celú dobu rekondičného pobytu zabezpečený programovo riadený zdravotný režim a pri internátnom rekondičnom pobyte aj ubytovanie a celodenné stravovanie.

(12) Zamestnávateľ určí zamestnancovi spôsob dopravy, prípadne ďalšie podmienky obdobne ako pri pracovnej ceste. Cestovné náhrady sa poskytujú podľa osobitného zákona.[8d])

8b) § 18 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z.

8c) § 18 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti.

8d) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách.“.

Doterajšie odseky 3 až 6 sa označujú ako odseky 13 až 16.

40. V § 133 ods. 16 znie:

„(16) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a Ministerstvom financií Slovenskej republiky ustanoví vyhláškou rozsah a podrobnejšie podmienky poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov.“.

41. V § 135 ods. 2 písm. e) znie:

„e) zúčastňovať sa na rekondičných pobytoch,“.

42. V § 135 sa vypúšťa odsek 4.

Doterajší odsek 5 sa označuje ako odsek 4.

43. § 140 vrátane poznámok pod čiarou k odkazom [8e]) a [8f]) znie:

„§ 140

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečovať zamestnancom vo všetkých zmenách stravovanie zodpovedajúce zásadám správnej výživy priamo na pracoviskách alebo v ich blízkosti; túto povinnosť nemá voči zamestnancom vyslaným na pracovnú cestu a v prípadoch, keď to vylučujú podmienky výkonu práce na pracoviskách. V kolektívnej zmluve možno rozšíriť okruh fyzických osôb, ktorým zamestnávateľ poskytne stravovanie; to platí aj pre zamestnávateľov, ktorí neprevádzkujú podnikateľskú činnosť.

(2) Zamestnávateľ zabezpečuje stravovanie podľa odseku 1 podávaním jedného teplého hlavného jedla vrátane vhodného nápoja zamestnancovi v priebehu pracovnej zmeny vo vlastnom zariadení, v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa alebo prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie poskytovať stravovacie služby; za pracovnú zmenu sa pritom považuje výkon práce dlhší ako tri hodiny.

(3) Zamestnávateľ prispieva na stravovanie podľa odsekov 1 a 2 vo výške 55 % hodnoty jedla, najviac však do výšky 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5

až 12 hodín podľa osobitného predpisu.[8e]) Okrem toho zamestnávateľ poskytuje aj príspevok podľa osobitného predpisu.[8f])

(4) Stravovanie podľa odseku 1 nemožno nahradiť iným plnením.

8e) Zákon č. 119/1992 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 53/1996 Z. z.

8f) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.“.

44. § 148a sa vypúšťa.

45. V § 150 ods. 2 a v § 167 ods. 2 sa vypúšťa slovo „príslušným“.

46. V § 162 sa slová „federálne ministerstvá obrany a vnútra“ nahrádzajú slovami „Ministerstvo obrany Slovenskej republiky a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky“.

47. V § 168 ods. 1 písm. b) sa vypúšťa slovo „príslušné“.

48. V § 185 ods. 2 a 5 sa slová „vedúci organizácie“ nahrádzajú slovami „vedúci zamestnanec, ktorý je štatutárnym orgánom“.

49. V § 206 ods. 2 časť vety za bodkočiarkou znie: „potrebné odchýlky vo svojej pôsobnosti môže ustanoviť právnym predpisom Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.“.

50. V § 233 ods. 2 písm. d) sa vypúšťajú slová „ktorá nesmie byť v rozpore s pracovnoprávnym predpisom,“.

51. § 239b sa vypúšťa.

52. V § 244 ods. 2 sa vypúšťa posledná veta.

53. Za § 251 sa vkladajú nové § 251a, 251b a 251c, ktoré znejú:

„§ 251a

Smrťou zamestnávateľa, ktorý je fyzickou osobou, prechádzajú na jeho dedičov práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov.

§ 251b

K prechodu práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov môže dôjsť len v prípadoch ustanovených zákonom.

§ 251c

Nároky zamestnancov zrušeného zamestnávateľa na náhradu škody pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania, ktoré neuspokojil likvidátor alebo správca konkurznej podstaty a na uspokojovanie ktorých sa nevzťahuje zákonné poistenie alebo povinné zmluvné poistenie podľa osobitných predpisov, uspokojí štát prostredníctvom úrazovej poisťovne z prostriedkov poskytnutých z osobitného účtu Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky, z Fondu národného majetku Slovenskej republiky a z rozpočtovej rezervy vlády Slovenskej republiky.“.

54. V § 261 ods. 4 sa v prvej vete za slová „§ 53 ods. 2,“ vkladajú slová „§ 54 ods. 2,“.

55. V § 267 sa vypúšťajú odseky 4 a 5.

56. V § 269 sa vypúšťajú odseky 1 a 2; zároveň sa zrušuje číslovanie odsekov.

57. V § 270a ods. 1 sa slová „Ministerstvá práce a sociálnych vecí republík“ nahrádzajú slovami „Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky“.

58. V § 270a ods. 5 znie:

„(5) V zariadeniach ozbrojených síl a ozbrojených zborov v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky, v Slovenskej informačnej službe a v orgánoch združení občanov možno kontrolu podľa odseku 1 vykonať len so súhlasom príslušných ústredných orgánov.“.

59. V § 270b ods. 1 sa v prvej vete suma 100 000 Kčs“ nahrádza sumou „500 000 Sk“ a suma „500 000 Kčs“ sa nahrádza sumou „1 000 000 Sk“.

60. § 271 sa vypúšťa.

61. V § 272 sa vypúšťa odsek 3.

Doterajšie odseky 4 až 7 sa označujú ako odseky 3 až 6.

62. V § 272 ods. 5 znie:

„(5) Pre zamestnávateľov, ktorí nie sú v pôsobnosti odvetvových ústredných orgánov, povoľuje výkon dohodnutej nočnej práce žien podľa § 152 ods. 2 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.“.

63. V § 275 ods. 1 vrátane poznámky pod čiarou k odkazu [23a]) znie:

„(1) Zisťovanie a používanie priemerného zárobku upravuje osobitný zákon.[23a])

23a) § 17 zákona č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku.“.

Čl. II

Pracovné pomery, ktoré boli založené vymenovaním podľa § 27 ods. 5 písm. b) a c) Zákonníka práce pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa považujú za pracovné pomery založené pracovnou zmluvou.

Čl. III

1. Do zriadenia úrazovej poisťovne preberá povinnosti podľa § 205d Zákonníka práce Slovenská poisťovňa, a. s.

2. Evidenciu o uspokojovaní nárokov podľa § 251c Zákonníka práce vedie Slovenská poisťovňa, a. s., vo svojom účtovníctve oddelene od ostatných činností poisťovne.

Čl. IV

1. Na uspokojovanie nárokov zamestnancov podľa § 251c Zákonníka práce sa použijú prostriedky

a) z osobitného účtu Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky, ak ide o zamestnancov organizácií zrušených v dôsledku predaja majetku štátu podľa zákona č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby v znení neskorších predpisov,

b) z Fondu národného majetku Slovenskej republiky, ak ide o zamestnancov akciovej spoločnosti, ktorej zakladateľom je Fond národného majetku Slovenskej republiky podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a ktorá zanikla podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov,

c) z rozpočtovej rezervy vlády Slovenskej republiky, ak ide o zamestnancov štátneho podniku alebo akciovej spoločnosti, ktorej zakladateľom je štát, pri ktorých zrušení bola vykonaná likvidácia alebo ktoré zanikli podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

2. Prostriedky z rozpočtovej rezervy vlády Slovenskej republiky a z Fondu národného majetku Slovenskej republiky podľa bodu 1 písm. b) a c) sa použijú iba v prípadoch, ak o zrušení štátneho podniku alebo akciovej spoločnosti s likvidáciou bolo rozhodnuté alebo ak konkurz bol

vyhlásený pred nadobudnutím účinnosti zákona o úrazovom poistení, a to až do úplného uspokojenia nárokov zamestnancov podľa § 251c Zákonníka práce.

3. Z osobitného účtu Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky sa poskytnú prostriedky jednorazovo v sume 70 miliónov Sk do 30 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.
4. Prostriedky z Fondu národného majetku Slovenskej republiky sa poskytnú zálohovo v sume 10 miliónov Sk ročne vždy do 30. januára až do nadobudnutia účinnosti zákona o úrazovom poistení. Zúčtovanie za predchádzajúci rok vykoná poisťovňa do 31. marca; prostriedky na ďalšie obdobie poskytne Fond národného majetku Slovenskej republiky jednorazovo v sume určenej poisťovňou.
5. Prostriedky z rozpočtovej rezervy vlády Slovenskej republiky budú poisťovni uhrádzané priebežne podľa skutočne vzniknutých nákladov.

Čl. V

Zákon č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení zákona č. 305/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb., zákona č. 231/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 247/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 319/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 197/1995 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 5 znie:

„§ 5

(1) Sprostredkovanie zamestnania za úhradu môže vykonávať fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej len „sprostredkovateľ"), ak má na túto činnosť povolenie.[2]) V žiadosti o povolenie vykonávať sprostredkovanie zamestnania za úhradu je potrebné uviesť miesto a rozsah sprostredkovania zamestnania za úhradu.

(2) Sprostredkovateľ musí

a) byť bezúhonný,

b) mať úplné stredné vzdelanie;
ak je sprostredkovateľom právnická osoba, podmienky uvedené v písmenách a) a b) musí spĺňať fyzická osoba, ktorá pri sprostredkovaní zamestnania za úhradu koná v mene sprostredkovateľa.

(3) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje fyzická osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená pre úmyselný trestný čin; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov.

(4) Za sprostredkovanie zamestnania za úhradu sa vyberá od zamestnávateľa alebo od občana úhrada vyjadrujúca skutočné výdavky súvisiace so sprostredkovaním zamestnania. Výška úhrady za sprostredkovanie zamestnania za úhradu sa určuje podľa sadzobníka maximálnych úhrad.

(5) V súvislosti so sprostredkovaním zamestnania sa zakazujú akékoľvek zrážky zo mzdy alebo z inej odmeny poskytovanej zamestnancovi za vykonanú prácu v prospech osoby, ktorá zamestnanie sprostredkovala; to platí obdobne o vykonávaní zrážok v prospech zamestnávateľa v súvislosti s prijatím zamestnanca do zamestnania alebo s prísľubom zachovania jeho zamestnania.

(6) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom maximálne úhrady za sprostredkovanie zamestnania za úhradu.“.

2. V § 20 ods. 1 vrátane poznámky pod čiarou k odkazu [26]) znie:

„(1) Ak zamestnávateľ zamýšľa hromadne prepúšťať,[26]) je povinný o tom písomne informovať príslušný územný orgán práce najneskôr jeden mesiac pred uskutočnením hromadného prepúšťania; pritom ho informuje najmä o dôvodoch hromadného prepúšťania, o dobe, po ktorú sa hromadné prepúšťanie bude uskutočňovať, o počtoch a štruktúre zamestnancov, ktorých sa hromadné prepúšťanie bude týkať, a prerokuje s ním opatrenia umožňujúce predísť alebo obmedziť hromadné prepúšťanie.

26) § 58a ods. 1 Zákonníka práce.“.

Čl. VI

Zákon Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 194/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 488/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 247/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 319/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 325/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 151/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 197/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 sa vypúšťa odsek 5.
2. V § 9 ods. 1 sa v prvej vete suma „100 000 Kčs“ nahrádza sumou „500 000 Sk“ a suma „500 000 Kčs“ sa nahrádza sumou „1 000 000 Sk“.
3. § 11a sa dopĺňa písmenom i), ktoré vrátane poznámky pod čiarou k odkazu [13a]) znie:

„i) povoľuje výkon dohodnutej práce nadčas za podmienok a nad hranice ustanovené osobitným predpisom.[13a])

13a) § 97 ods. 4 Zákonníka práce.“.

4. V § 12 ods. 1 písm. h) sa dopĺňa bodom 3, ktorý vrátane poznámky pod čiarou k odkazu [14]) znie:

„3. o povinnosti zaplatiť príspevok a o sankciách podľa osobitného predpisu,[14])

14) § 23 a 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1993 Z. z. o Fonde zamestnanosti Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 319/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1994 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 197/1995 Z. z.“.

5. V § 12 ods. 1 písm. o) sa slová „podľa písmen m) a n)“ nahrádzajú slovami „podľa písmen l) a n)“.

Čl. VII

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1993 Z. z. o Fonde zamestnanosti Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 319/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 325/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 189/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 366/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 197/1995 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 12 ods. 1 písm. b) sa za bod 4 vkladajú nové body 5 a 6, ktoré znejú:

„5. príspevky právnickým osobám alebo fyzickým osobám na prípravu na prácu ich zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo uchádzačov o zamestnanie so zmenenou pracovnou schopnosťou,

6. poskytovanie podpory po dobu zaškoľovania a po dobu prípravy na prácu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,“.

Doterajšie body 5 až 7 sa označujú ako body 7 až 9.

2. V § 23 ods. 2 sa vypúšťajú slová „predpíše platobným výmerom a“ a na konci sa pripája táto veta:

„Odvolanie proti rozhodnutiu o úhrade príspevku nemá odkladný účinok.“.

3. Za § 23a sa vkladá nový § 23b, ktorý vrátane poznámky pod čiarou k odkazu [12a]) znie:

„§ 23b

Pri výkone kontrolnej činnosti podľa § 23 a 23a fond primerane postupuje podľa osobitného predpisu.[12a])

12a) § 8 až 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.“.

4. V § 25 ods. 6 sa slová „podľa § 25“ nahrádzajú slovami „podľa § 23 a 25“.

Čl. VIII

Vo všetkých ustanoveniach pracovnoprávnych predpisov sa slovo „pracovník“ nahrádza slovom „zamestnanec“, slovo „pracovníčka“ slovom „zamestnankyňa“, slovo „občan“ slovom „fyzická osoba“; kde je slovo „organizácia“ použité v zmysle právnickej osoby, ktorá zamestnáva občanov v pracovnoprávnych alebo v obdobných pracovných vzťahoch, sa toto slovo nahrádza slovom „zamestnávateľ“.

Čl. IX

Zrušujú sa:

1. nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 121/1990 Zb. o pracovnoprávnych vzťahoch pri súkromnom podnikaní občanov v znení nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 14/1991 Zb. s výnimkou § 8,
2. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 233/1990 Zb., ktorým sa ustanovujú odchýlky od Zákonníka práce pre pracovníkov v osobitnom zapojení,
3. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 137/1989 Zb. o závodnom stravovaní,
4. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 524/1991 Zb. o odmeňovaní prác vykonávaných na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v znení vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 183/1992 Zb.

Čl. X

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 1996 s výnimkou čl. I bodov 1 až 23, 25 až 29, 31 až 58, 60 až 63, čl. II, čl. III, čl. IV, čl. VIII a čl. IX, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 1997.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.